

İbrahim ARSLAN
CHP Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza 28/4 dönem 7/36993 esas numarası ile sunulan, ancak Anayasa ve Meclis içtüzüğüne aykırı biçimde bugüne kadar yanıtlanmayan ve cevaplanmadığı gelen kağıtlarda ilan edilen aşağıdaki sorularımın, **Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 29/12/2025

İbrahim ARSLAN
Eskişehir Milletvekili

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, 1 Kasım 2024 tarihinde yaptığı açıklamada; Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından toplam borcu 5 milyon TL ve üzeri olan 36.806 mükellefin kamuoyuna ilan edildiğini duyurmuştur.

Bakan Şimşek'in açıklamasına göre:

- Bu mükelleflerin 30.696'sının hiçbir mal varlığı bulunmadığı veya fiilen iflas etmiş durumda olduğu,
- Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş vergi ve ceza toplamının 919,9 milyar TL,
- Bunun 812,8 milyar TL'sinin (%88,8) ise tahsil kabiliyeti bulunmayan kamu alacağı olduğu tespit edilmiştir.

Borçların “çok uzun yıllara yayıldığı”, “zaman aşımına uğrayana kadar devlet kayıtlarında tutulduğu” ve bu süreçte önemli bölümünün tahsil edilemediği yönündeki ifadeler; vergi tahsil sistemi, denetim kapasitesi ve kamu alacaklarının korunması konusunda ciddi sorunlar bulunduğunu göstermektedir.

Benzer açıklamaları Sayın Bakan, 2014 yılında Maliye Bakanı iken de yapmış; borçların önemli kısmının iflas etmiş veya mal varlığı bulunmayan mükelleflerden oluştuğunu, icra hükümlerinin 'titizlikle yürütüldüğünü' ve zaman aşımı süreçlerinin işletildiğini ifade etmişti.

Aradan 10 yıl geçmiş, açıklamalar değişmemiş; ancak borçlu sayısı ve tahsil edilemeyen kamu alacağı bu süre içinde katlanarak yüz milyarlarca lirayı aşan seviyelere yükselmiştir.

Bu durum, vergi yönetiminde yıllardır yapısal bir iyileşme sağlanamadığını ortaya koymaktadır.

Ülkemizde milyonlarca yurттаş; yüksek enflasyon, ağırlaşan yaşam maliyetleri, çalışanların gelir vergisi dilimlerinin güncellenmemesi nedeniyle ücret artışlarının geri alınması, küçük esnafın (bakkal, lokantacı, berber, kuaför, tamirci, manav vb.) işletmelerinin içine kadar giren yoğun denetimlerle karşı karşıya kalması, "kaynak yok" denilerek sosyal desteklerin ve maaş artışlarının sınırlandırılması, gibi zor koşullarda hayatta kalmaya çalışırken, yüz milyarlarca liralık vergi alacağının bir kalemde tahsil edilemeyeceğinin açıklanması kamu vicdanında derin bir kırılmaya yol açmaktadır.

Bu tablonun bir diğer yönü de şudur:

Ekonomik sebeplerle yükümlülüklerini yerine getiremeyen, vergi borcunu zamanında ödeyemeyen veya iflas eden mükellef sayısındaki artış, yalnızca idari süreçlerin değil; uzun yıllardır uygulanan ekonomik politikaların, gelir dağılımını bozucu tercihlerinin, yüksek enflasyonun ve finansman koşullarının doğrudan sonucudur. Dolayısıyla tahsil edilemeyen yüz milyarlarca liralık kamu alacağında iktidarın tercih ettiği ekonomik politikaların payı bulunmaktadır.

Kamu zararının büyüklüğü son derece çarpıcıdır:

Tahsil edilemeyeceği açıklanan 812,8 milyar TL, Türkiye'deki 16,5 milyon emekliye eşit olarak dağıtılsaydı, bir yıl boyunca; kişi başına yaklaşık 49.000 TL, aylık bazda ise 4.100 TL ek gelir sağlanabilirdi. Emekli aylıklarının açlık sınırının bile altında kaldığı bir dönemde bu durum, vergi adaletine ilişkin çok daha ağır bir sorgulamayı zorunlu kılmaktadır.

Sayın Bakan'ın geçmişte sarf ettiği "Vergisini zamanında ödeyenlerin hakkını koruyoruz. Yüzsüzleri herkes tanımalı; bunlar milyonlara borçlu." sözleri hatırlandığında; bugün yüz milyarlarca liralık kamu alacağının tahsil edilememesinin, hatta önemli kısmının silinmesinin dürüst mükelleflerin hakkını nasıl koruduğu sorusunu daha da yakıcı hâle getirdiği açıktır.

Bu kapsamda;

1. 1 Kasım 2024'te ilan edilen 36.806 mükellefin toplam 919,9 milyar TL'lik vergi ve ceza borcunun bugüne kadar ne kadarı tahsil edilmiştir?
2. Aynı listedeki 812,8 milyar TL'lik "tahsil kabiliyeti olmayan" kısmın ne kadarı resmen terkin edilmiştir?
3. "Tahsil kabiliyeti olmayan" olarak sınıflandırılan 30.696 mükellef için yapılan "mal varlığı yoktur" tespitleri hangi idari ve hukuki kriterlere dayanmaktadır?
4. Söz konusu mükelleflerden borcu tamamen silinenlerin sayısı kaçtır?
5. Borcu terkin edilen mükelleflerin ticari unvanları kişisel veri kapsamında olmadığına göre, bu kişi ve kurumların listesi kamuoyuna açıklanacak mıdır? Açıklanmayacaksa gerekçesi nedir?
6. Yüz milyarlarca liralık kamu alacağının tahsil edilememesi nedeniyle Bakanlığınız bünyesinde herhangi bir idari inceleme, denetim veya soruşturma başlatılmış mıdır?
7. Vergi borçlarını zamanında ödeyemeyen, iflas eden veya ekonomik sebeplerle borçlarını ödeyemeyen mükellef sayısındaki artışın; uygulanan ekonomik politikalar, yüksek enflasyon ve finansman koşullarıyla ilişkisine dair Bakanlığınızca hazırlanmış bir çalışma ya da değerlendirme var mıdır?
8. Bakanlığınızın sıkça kullandığı "mükelleflere yardımcı oluyoruz" ifadesi somut olarak hangi uygulamaları kapsamaktadır? Taksitlendirme, gecikme faizi indirimi, yeniden yapılandırma, matrah artırımı veya borç silme gibi hangi yöntemler kullanılmaktadır? Bu kolaylıklar hangi kriterlere göre kimlere ve nasıl sağlanmaktadır?
9. Sayın Bakan'ın geçmişte ifade ettiği "vergisini zamanında ödeyenlerin hakkını koruyoruz" sözü dikkate alındığında; yüz milyarlarca liralık kamu alacağının tahsil edilememesi ve önemli kısmının silinmesi, dürüst mükelleflerin hakkı bu şekilde mi korunmaktadır?